

Ivan Žgajnar

UROŠ TRŠAN – POBUDNIK USTANOVITVE JAMARSKEGA KLUBA NOVO MESTO

Dr. Uroš Tršan, drugi z desne

Ne srečamo pogosto človeka, moškega, ki se bliža zrelem letom, pa čuti živo potrebo, da pride poleg več svojih „konjičkov” in vestnega izpolnjevanja poklicnih dolžnosti v stik z mladimi in jih skuša ob vsej njihovi razpršeni dejavnosti nevsiljivo usmeriti v zdravo delovanje, iz katerega naj se oblikujejo telesno in duhovno krepki, družabni in bogateči člani ožje in širše družbene skupnosti. Kot takega smo mladi spoznali v Novem mestu v začetku šestdesetih let kirurga dr. Uroša Tršana kmalu potem, ko se je tja vrnil po specializaciji na vojno-medicinskem inštitutu v Beogradu. Po bežnem vtisu je dajal videz zadržanega, molčečega in samotarskega duha, vendar se je leta 1961 spontano znašel kot enak z enakimi v krogu razgibanih in veseljaških dvajsetletnikov, članov malo prej ustanovljenega študentskega kluba „Liga Omega”. Iskren pogled iz oči v oči, močan stisk roke in „Uroš!” – „Zvone!” je bila predstavitev. Od tedaj sta si bila tovariša „na ti” in prijatelja, pa čeprav je on nosil poldrugi „križ” več od tebe ter doktorski naziv. Molče, resno in z zanimanjem je znal prisluhniti mlajšemu sogovorniku. Tak nas je pritegnil bolj kot s svojim poklicem ali po govoricah o njegovi vzdržljivosti in o tem, da se tudi pozimi vsak dan kopa v Krki.

Kot dolgoleten izkušen planinec, alpinist in jamar – s temi dejavnostmi se je intenzivno ukvarjal poleg podiplomskega študija po letu 1953 – je pri osmih članih „lige Omega” zbudil željo, da se v klubu ustanovi jamarska sekcija. Preizkus usposobljenosti smo opravili v Trškogorski jami za Bajnofom sredi leta 1962. Vendar je ravno v tej „akciji” zagorelo jamarsko navdušenje in odločili smo se, da začnemo odkrivati druge jame, saj smo slutili, da je Dolenjska kraško bogata. Uroš, ki je s prijatelji – jamarji iz Ljubljane že prej obiskal na tem območju več jam, nam je to potrdil. Tako se je povezal z

Društvom za raziskovanje jam Slovenije ter jamarskimi klubi v Ljubljani in Postojni predvsem zato, da bi se oskrbeli z najnujnejšo opremo.

Kaj hitro je spoznal, da jamarska dejavnost nima najtrdnejših temeljev za razvoj, če bo ta potekal v zaprti skupini študentov, članov kluba. Dal je pobudo za ustanovni zbor odprte jamarske sekcije, na katerem bi pritegnili vse, ki se zanimajo za naravo, zlasti za jame, ne glede na izobrazbo, starost in spol. Tak zbor smo načrtovali za čas po preteku počitnic in letnih dopustov. Sklican je bil za 16. november 1962. 36 udeležencem tolikšnega števila nismo niti pričakovali – je znal Uroš živo in slikovito z besedami opisati jamarsko dejavnost v povezavi z biologijo, arheologijo, geologijo, telesno kulturo, z interesi splošnega ljudskega odpora, predvsem pa z vzgojo mlajših članov v duhu pristnega tovarištva in z njihovim usmerjanjem v zdrav način preživljanja prostega časa. Svoje besede je ponazoril tudi z diapozitivi o spustu v Triglavsko brezno, ki se ga je sam udeležil.

Spontano je bil izvoljen za prvega predsednika nove organizacije, ki se je tedaj začela imenovati Društvo za raziskovanje jam Slovenije – Klub Novo mesto. Neposredno po zboru je najmanj enkrat tedensko vodil sestanke, na katerih je člane uvajal teoretično in praktično v večine jamarstva in uporabo jamarske opreme. Navezoval je tesnejše stike z drugimi jamarskimi klubi, zlasti z njihovimi dejavnejšimi člani ter novi klub oskrbel z najnujnejšo opremo. Še v novembru in decembru so sledili številni spusti v jame, pri katerih ni osebno sodeloval, vendar je hotel biti o vseh obveščen vnaprej in za tem o ugotovljenih odkritjih. Žal je v začetku leta 1963 odšel v Ljubljano. Toda klubu je ustvaril dobro podlago za nadaljnje delo in razvoj, kar se je izkazovalo vsa prva leta obstoja in se kaže še danes.

Tudi iz Ljubljane je spremljal delo novomeških jamarjev, iz katerih sta kmalu nastali še sekciji v Kostanjevici in Črnomlju. Osebno se je tudi udeležil zahtevnejšega spusta v jame pri Novih selih nad Kolpo leta 1963 ter zbora jamarjev v Kostanjevici.

Dr. Uroš Tršana so 22. julija 1969 po 43. letih življenja vzeli Julijci – gore, ki jih je ljubil tako kot jamarstvo.

SUMMARY

Ivan Žgajnar,

UROŠ TRŠAN, THE INITIATOR OF THE FOUNDATION OF THE SPELEOLOGICAL CLUB NOVO MESTO

The surgeon Uroš Tršan, M. D. was the initiator of the foundation of the speleological club in Novo mesto in the year 1962. With his immense knowledge of speleological and mountaineering skill, with his energetic way of life and with his personality he could attract young people, twice younger from him. When leaving Novo mesto for another job in Ljubljana he was still observing the work of the young Low Carniolian club with all his attention.

He took part in two more actions of the Low Carniolian speleologists but he died in 43rd year of age in Julian Alps, which he loved as much as he loved the beauties of the Karst.